



# BULETINUL EPISCOPIEI



Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula  
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XVII. Nr. 5 (193), mai 2019

## CONFERINȚĂ PREOTEASCĂ MISIONAR-PASTORALĂ LA APATEU

Sâmbătă, 18 mai 2019, la Parohia Apateu (Körösszegapáti), aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, s-a desfășurat Conferința preotească misionar-pastorală de primăvară, din cadrul acestei Ep-arhii.

Conferința a fost precedată, ca de obicei, de Sfânta Liturghie Arhierască, săvârșită în biserica parohială cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”, de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria înconjurat de soborul clericilor, preoți și diaconi, din această Episcopie și în prezența credincioșilor. Ierarhul și-a exprimat bucuria de a putea reveni în această Parohie, acum în perioada pascală, pentru a trăi în duh de rugăciune, împreună cu românii de aici, dar și cu clericii Episcopiei, bucuria Învierii Domnului și a adus mulțumire Părintelui Paroh Origen Sabău pentru ospitalitatea oferită într-o biserică foarte frumoasă și într-un cadru natural deosebit, pentru desfășurarea acestui eveniment misionar important din viața Episcopiei.

În cadrul Conferinței care a urmat îndată după Sfânta Liturghie și a fost ținută, sub președinția Ierarhului, în foisorul din lemn amenajat

în grădina și parcul Parohiei, Părintele Marius Maghiaru, Protopopul de Budapesta, a susținut referatul cu tema „Veșnicia s-a născut la sat”



– valorile tradiționale și perene ale satului românesc de odinioară și redescoperirea lor de către tinerii și oamenii de astăzi”. Tema s-a încadrat în programul Anului omagial și comemorativ, stabilit pentru 2019 în Patriarhia Română, punând un accent special pe Anul Omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari). Pornind de la expresia „veșnicia s-a născut la sat”, unde „se vindecă și setea de mântuire a omului”, cuprinse în poezia „Sufletul satului”, dar și de la alte considerații ale filozofului și academicianului român Lucian Blaga (1895-1961), referitoare la

felul cum acesta înțelegea valoarea și lumea satului românesc de odinioară, Părintele Marius Maghiaru a prezentat un referat foar-

te interesant, despre modul în care satul a marcat și a îmbogățit universul launtric al copiilor și sâtenilor români din secolele trecute, despre evoluția acestui sat de-a lungul vremii, cu valorile pe care a reușit să și le mențină, dar și cu cele care au dispărut, cu problemele pe care le întâmpină astăzi și cu perspectivele lui pentru viitor, în România, dar și în cazul satelor românești din Ungaria, prezentând și exemple concrete de implicare a Bisericii Strămoșești și a vrednicilor ei slujitori în conservarea și dăinuirea satului românesc.

Ierarhul și ceilalți preoți prezenți au discutat apoi și

și-au exprimat diferite puncte de vedere despre problemele specifice comunității românești din Ungaria de la sate, care se confruntă și ea, atât cu fenomenul de îmbătrânire a populației și plecarea celor mai tineri la oraș, precum și cu această nevoie stringentă de redescoperire și promovare a identității și limbii române, a obiceiurilor și tradițiilor străbune, dar și a transiterii credinței în rândul celor mai tineri membri ai ei, care este deosebit de importantă pentru viitorul acestei comunități.

Conferința s-a încheiat cu o agapă frățească, care a continuat atmosfera de comuniune și bună înțelegere a celor care alcătuiesc clerul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și care poartă de grijă credincioșilor ortodocși români care trăiesc în această țară.

Biserica românească din Apateu a fost construită între anii 1799-1807 și este închinată Sfântului Ierarh Nicolae, iar la resfințirea ei, făcută în data de 6 mai 2017, de către cinci Ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, a primit și al doilea hram, la Sărbătoarea Nașterii Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul.

**Biroul de Presă  
al Episcopiei Ortodoxe  
Române din Ungaria**

## Vizită misionar-pastorală la Negotin, la Reședința Vicariatului de Timoc, Serbia

Aflat la hramul Catedralei Episcopale din Drobeta Turnu Severin, care s-a ținut Joi, în Săptămâna Luminată (2 mai 2019), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix, a efectuat în după-amiaza aceleiași zile și o vizită misionar-pastorală la Reședința Vicariatului de Timoc, al Episcopiei Daciei Felix, aflată în orașul Negotin.

Ierarhul a fost întâmpinat de Părintele Boian Alexandrovici, Vicar de Timoc și Protopop de Dacia Ripensis și de cei doi membri mireni din Adunarea Eparhială a Episcopiei Daciei Felix, reprezentând Valea Timocului și anume Domnul Dușan Pârvulovici și Domnul Zavișa Jurj, dintre care cel din urmă face parte și din Adunarea Națională Bisericească (ANB), în mandatul 2018-2022. Mai târziu, la grup s-a adăugat și Părintele Petru Hoge, Paroh la Negotin și la Șipicova.

Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Siluan s-a închinat în biserica de la sediul Vicariatului, având hramul „Sfântul Mucenic Ioan Valahul” și la părțile din Sfintele Moaște aflate aici (ca de pildă, din Lemnul Sfintei Cruci, sau de la Sfântul Apostol Toma, Sfântul Apostol Filip, Sfântul Ierarh Nicolae, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfânta Împărăteasă Elena, Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon, Sfântul Ciprian al Cartaginei, Sfântul Mare Mucenic Teodor Stratilat, Sfânta Muceniță Sabina, Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, ș.a.); la Paraclisul de la demisolul clădirii principale, închinat Sfântului Apostol Andrei și Sfântului Mucenic Niceta de Remesiana, ambele locașuri de cult fiind foarte frumos amenajate, cu iconostase, icoane, strane, sau pictură murală, în biserica principală, precum și cu cele necesare cultului ortodox. De asemenea, a vizitat Secretariatul, sala de ședință și celelalte încăperi administrative. Toate acestea (locașurile de cult și sediul administrativ) sunt cuprinse în



două imobile separate, care au și o curte frumoasă, cu Troiță din lemn și alte decorațiuni florale executate în piatră și au fost amenajate într-o clădire mai veche, din anul 1932, aparținând avocatului Vasa Pepici. Aceasta a fost achiziționată

cuprinzându-i pe credincioșii ortodocși sârbi, dar și pe cei aromâni și români de odinioară, care ulterior au început să se organizeze și ei, exprimându-și dorința de a fi cuprinși în jurisdicția Patriarhiei Române și a Episcopiei Daciei Felix, care funcționează astăzi pe teritoriul Serbiei.

Despre aceste informații, dar și despre alte probleme de actualitate cu care se confruntă cei 8 preoți care alcătuiesc în prezent Vicariatul de Timoc și Protopopiatul Daciei Ripensis, precum și despre dorința lor de organizare și despre posibilitatea de a consolida identitatea spirituală

ortodoxă și națională română a acestor credincioși sub purtarea de grijă a Patriarhiei Române, cât și despre nevoia de a cultiva și menține relații de bună înțelegere și frățietate între cele două Biserici Ortodoxe Autocefale Surori: cea Sârbă și cea Română, s-a discutat pe îndelete în cadrul acestei întâlniri.

În acest sens, este de remarcat existența unei Eparhii Ortodoxe Sârbe care funcționează la Timișoara și în părțile de Vest ale României, dar și pe întreg teritoriul acesteia, unde trăiesc credincioși ortodocși sârbi, care se bucură de sprijinul și recunoașterea Statului și al Patriarhiei Române. Astfel, se va continua și pe mai departe sprijinul Patriarhiei Române și al Episcopiei Daciei Felix, pentru a putea răspunde și așteptărilor credincioșilor ortodocși români din Serbia, dar și tuturor problemelor complexe pe care le ridică tematica abordată.

Vizita misionar-pastorală se înscrie în grija acordată de Preasfințitul Părinte Siluan păstoririi credincioșilor ortodocși români din cadrul Episcopiei Daciei Felix și Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și dorinței sale de a împărtăși binecuvântarea și bucuria acestor frumoase zile pascale la cât mai mulți dintre cei care alcătuiesc aceste două Eparhii.

**Biroul de Presă  
al Episcopiei Ortodoxe  
Române din Ungaria**

## Slujire Arhierescă inter-ortodoxă și aniversare, în Episcopia de Branicevo, Serbia

Duminica a V-a după Paști, a Femeii Samaritence (26 mai 2019), a fost prilej de bucurie duhovnicească pentru credincioșii ortodocși sârbi de la biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Pojarevaț, Serbia, care au luat parte la o slujire arhierescă inter-ortodoxă, săvârșită un sobor din care au făcut parte Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Ortodox Sârb de Branicevo și Chiriarhul locului, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix, Preasfințitul Părinte Maxim, Episcop Ortodox Sârb al Americii de Vest și alți preoți și diaconi aparținând Episcopiei de Branicevo, precum și Arhidiaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala Ortodoxă Românească din Giula, Ungaria.

Deoarece Episcopia de Branicevo și Episcopia de Timoc, sunt două dintre Eparhiile Bisericii Ortodoxe Sârbe, din Sudul Dunării, în care alături de sârbi mai trăiesc și români și aromâni, sau vlahi, slujirea arhierescă a fost precedată de o discuție îndelungată despre problemele întâmpinate în slujirile și pastorația acestor credincioși, discuție care a avut loc în seara precedentă (25 mai 2019), la Reședința Eparhială din Pojarevaț, între Preasfințitul Episcop Ignatie de Branicevo, Ilarion de Timoc și Siluan al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitor al Episcopiei Daciei Felix, la care, mai târziu, s-a adăugat și Preasfințitul Părinte Maxim, al Americii de Vest. Au fost abordate multe aspecte ale acestei tematici, iar între altele s-a precizat faptul că în Sudul Dunării trăiesc și români și aromâni, sau vlahi,

dintre care o parte se află sub conducerea duhovnicească a Părintelui Bojan Alexandrovici și a altor 7 preoți, care



fac parte din Protopopiatul de Dacia Ripensis, din cadrul Episcopiei Daciei Felix și care își afirmă dorința de apartenență directă la Patriarhia Română. Pe de altă parte, având în vedere eclesiologia și canoanele Bisericii Ortodoxe, în general, reprezentanții Patriarhiei Sârbe au precizat faptul că pastorația acestor credincioși aromâni, sau vlahi, este importantă și pentru Biserica Ortodoxă Sârbă, pe teritoriul căreia se află și care dorește să le ofere posibilitatea de a-și păstra și afirma identitatea și de a avea preoți și slujbe în limba lor, dar ei trebuie să facă parte din jurisdicția Patriarhiei Sârbe, chiar dacă păstrează și legături spirituale firești cu Patriarhia Română. În acest sens, au menționat și exemple asemănătoare concrete, ca de pildă cel al Parohiei Sârbe ce funcționează în Patriarhia Alexandriei, în care slujește un preot ortodox sârb, venit din Serbia, dar care se află în jurisdicția acestei Patriarhii. Slujirile comune, între episcopi ortodocși sârbi și români, cum a fost și cea de acum, de la Pojarevaț, sunt binevenite și ele exprimă unita-

tea și inter-comuniunea între Bisericile Ortodoxe Autocefale Surori, dar apartenența directă a vlahilor din Sudul

Dunării la Patriarhia Română, din punct de vedere jurisdicțional, nu poate fi acceptată de către Patriarhia Sârbă, chiar dacă în acest sens a fost adus și exemplul Eparhiei Ortodoxe Sârbe, care funcționează pe teritoriul Patriarhiei Române și care se bucură de recunoașterea și de libertate deplină de acțiune misionar-pastorală, nu doar în județele din Vestul României, în care trăiesc sârbi ortodocși, ci și pe teritoriul întregii țări. Aceste aspecte mai delicate ale relațiilor dintre cele două Biserici Ortodoxe Autocefale Surori, cea Română și Sârbă, care au teritoriile lor canonice bine stabilite, pot și trebuie să fie discutate și pe viitor și ele vor putea să își găsească o rezolvare în duhul irenic al conlucrării frățești, respectând și canoanele Bisericii Ortodoxe, iar întâlnirile reciproce, ca și cea de acum, de la Reședința Episcopală din Pojarevaț, sunt de asemenea, necesare și binevenite și pe viitor s-a prevăzut o altă întâlnire comună, de acest fel, la care să ia parte și Părintele Bojan Alexandrovici.

Sfânta Liturghie de a doua zi, din Duminica Femeii Sa-

marinence, a fost săvârșită de soborul amintit la început, format din cei trei Ierarhi: Ignatie de Branicevo, Maxim al Americii de Vest și Siluan, al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitor al Episcopiei Daciei Felix și a avut loc în biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva”, din Pojarevaț. Răspunsurile liturgice au fost date în limba sârbă și în stil tradițional bănațean, de corul mixt al bisericii, iar la slujbă au luat parte mulți credincioși, de diferite vârste, care au oferit o imagine foarte frumoasă, a unei comunități parohiale vii, într-un locaș de cult nou, de aproximativ 15 ani, aflat în curs de pictare.

Cuvântul de învățătură al zilei a fost rostit de Preasfințitul Părinte Maxim, îndată după citirea Sfintei Evanghelii. Acesta a evocat semnificația plină de bucurie a perioadei de după Învierea Domnului, în care ne aflăm și puterea edificatoare a pildii Femeii Samaritence, cea care a fost cercetată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în ciuda tuturor așteptărilor, întrucât în vremea aceea nu exista bună înțelegere între iudei și samarineni, iar dialogul cu o femeie din acest neam era greu de imaginat, după cum rezultă și din întrebarea Samaritencei, dar totuși, el este dator de speranță și ne îndeamnă pe toți să nu ne grăbim să tragem concluzii pripite, iar pe de altă parte, să încercăm să ne împărtășim de darul lui Dumnezeu care se arată oamenilor, cu imbelșugare, spre mântuirea lor și dobândirea Împărăției Cerurilor.

În cadrul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Ignatie

(Continuare în pag. a 4-a)

## Slujire Arhierescă inter-ortodoxă și aniversare, în Episcopia de Branicevo, Serbia

(Urmare din pag. a 3-a)

a săvârșit și hirotonia întru Preot a tânărului Diacon și Profesor de Religie Mirko Vasilievici, pentru satul Simicevo, iar copiii și credincioșii care s-au pregătit au fost împărtașiți cu Sfintele Taine, la momentul potrivit. La final, Ierarhul a adus mulțumire Bunului Dumnezeu, pentru această frumoasă duminică și celor doi Ierarhi pentru împreună-slujirea și binecuvântarea adusă astfel credincioșilor. Deoarece în curând, în data de 26 iunie 2019, se vor împlini 25 de ani de la

momentul primirii darului Arhieriei, de către Preasfințitul Părinte Ignatie, iar această slujire avea inițial și semnificația de a marca acest eveniment, Preasfințitul Părinte Siluan, a adus la rândul său mulțumire pentru invitația făcută și posibilitatea oferită, de a cunoaște această comunitatea parohială și a se ruga împreună cu Ierarhii sârbi, în duh de comuniune frățească inter-ortodoxă, dar și de a putea discuta despre anumite probleme de actualitate între cele două Biserici și a oferit Preasfințitului Părinte Ignatie

o icoană cu Maica Domnului și Pruncul, numită „Triherusa”, sau „Cea cu Trei mâini”, după modelul original, aflat la Mănăstirea Hilandar, din Sfântul Munte Athos. La ieșirea din locașul de culte, potrivit obiceiului, au fost binecuvântate prinoase, iar Ierarhii și clerul au stat de vorbă cu credincioșii prezenți.

Atmosfera de bună înțelegere și comuniune a continuat și la agapa frățească oferită oaspeților de către Preasfințitul Părinte Ignatie, la Centrul bizantin de la Mănăstirea Koporin.

Preasfinția Sa este de 32 de ani Profesor de Dogmatică, la Secția de Teologie Sistemătică a Facultății de Teologie Ortodoxă „Sfântul Ioan Evangelistul” din Belgrad, de 25 de ani a devenit Episcop de Branicevo, iar din 2018 este și Decan al Facultății de Teologie menționate. În Eparhia de Branicevo funcționează în prezent circa 150 de Parohii, iar în Eparhia de Timoc aproximativ 60 de Parohii Ortodoxe Sârbe.

**Biroul de Presă al  
Episcopiei Daciei Felix**

## Corul „Bălea Boar” din Brad, la Catedrala Episcopală din Giula, în Duminica a IV-a după Paști

În Duminica a IV-a după Paști (19 mai 2019), Catedrala Episcopală din Giula i-a avut ca oaspeți de seamă pe membrii Corului „Bălea Boar”, de la Catedrala „Adormirea Maicii Domnului” din Brad, județul Hunedoara, dirijat de Doamna Profesor Maria Simion, fostă solistă și cântăreață de flaut la Opera Română din București, care a înființat acest cor în anul 1993 și îl conduce până în prezent.

Corul a dat cu talent și profesionalism răspunsurile la Sfânta Liturghie Arhierescă, săvârșită în Catedrală de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor format din Părintele Protosinghel Visarion Tuderici, Secretarul Eparhial, Părintele Teodor Marc, Parohul Catedralei și Consilierul Economic al Episcopiei și Arhidiaconul Emanuel Văduva.

Munca susținută depusă de acest cor de-a lungul vremii, voința și talentul celor care îl compun, îndrumate de priceperea Doamnei Profesoare Maria Simion, au făcut ca rugăciunile și cântările din timpul Sfintei Liturghii să împodobească la propriu slujirea liturgică și să bucure sufletele tuturor credincioșilor care și-au îndreptat pașii în această duminică spre Sfânta Biserică.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan le-a vorbit credincioșilor despre actualitatea și însemnătatea cuvintelor cuprinse în pericopa evanghelică duminicală a vindecării slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda, care ne învață și pe noi despre valoarea deosebită a răbdării îndelungate, a credinței și smereniei, care l-au păstrat neschimbat întru statornicia suferinței și a nădejzii sale, că se va putea vindeca și el prin minunea îngerească a tulburării apei, chiar dacă nu se găsisse nici măcar un singur om să îl ajute ca să poată coborî la vreme în scăldătoare, dar iată că virtuțile arătate de el l-au învrednicit să fie cercetat și vindecat de Însuși Fiul Omului, de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Care a venit în mod special la scăldătoarea Vitezda, pentru a-l tămădui și împuternici pe acest slăbănog însingurat. De asemenea, putem învăța încă despre legătura care există între păcat și suferință și despre necesitatea de a încerca să îl evităm pe cel dintâi,

pentru a putea scăpa de cea de pe urmă și să trăim o viață bineplăcută lui Dumnezeu, Care nu voiește moartea păcătoșului, ci să se întoarcă și să fie viu.

Ierarhul i-a împărtașit apoi cu Sfintele Taine pe copii și pe cei care s-au pregătit pentru aceasta, iar la final a mulțumit Corului pentru cântarea de la Sfânta Liturghie și i-a felicitat pentru munca depusă și pentru lucrarea lor artistică, dar și misionară, pe care o desfășoară în cadrul Bisericii Străbune, la Brad, sau în alte locuri în care sunt invitați.

Corul „Bălea Boar” a luat ființă în anul 1993, sub bagheta Doamnei Profesoare Maria Simion și a cântat la biserica voievodală de piatră din Criscior, de secol XV, de unde a preluat și numele ctitorului acestei biserici. După 7 ani de activitate, cu sprijinul Casei de Cultură din Brad corul s-a mutat în acest frumos oraș din județul Hunedoara, unde a cântat pentru o vreme la capela militară, iar din 2011 a devenit Corul Catedralei cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din Brad.

În afară de slujirile duminicale în biserica de care aparține, Corul „Bălea Boar” a participat și la alte slujiri, concursuri și festivaluri corale în localități din România (Cluj, Timișoara, Deva, Oradea, Cernavodă, etc.), sau din străinătate (Germania și Ungaria), unde a obținut și diferite premii, iar la Catedrala Episcopală din Giula a mai cântat în 1 iulie 2018, în Duminica a V-a după Rusalii și 2 decembrie 2018, în Duminica a XXXI-a după Rusalii, când a bucurat din nou sufletele credincioșilor ortodocși români din acest oraș.

Tot în Catedrala Episcopală din Giula, după Sfânta Liturghie săvârșită acum, în a IV-a Duminică după Paști (19 mai 2019), a avut loc și Taina Sfântului Botez, pentru pruncul Patric, cel de-al doilea copil al familiei Adam și Ema Sucigan.

**Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe  
Române din Ungaria**